

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' שלח כ"ג סיון תשפ"ה

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 762

פנינים יקרים

שלח לך אנשים וכו' (יג, ב) פרש"י שלח לך לדעתך אני איני מצוה לך, בזה נבדקו בני ישראל אם הם מאמינים שטובתו של הקב"ה להכניסנו לארץ הקודש לברך עליה בקדושה ובטהרה, והנה השי"ת העיד לבני ישראל על ארץ ישראל שהיא זבת חלב ודבש, אולם בני ישראל לא סמכו על דבר ה' ובקשו לשלוח מרגלים, בהתנהגות זו גילו המרגלים שאינם סומכים על דבר ה' עשה ה' ההיפך מהמקובל בחר במרגלים צדיקים ללמד זכות על הדורות הבאים שאפילו גדולי ישראל עלולים להכשל בלשון הרע, לכן אמר שלח לך מדעתך כדי שישארו ארבעים שנה במדבר בחיי משה רבינו ללמוד ולהתרגל מעט מעט באמונה בדבר ה'.

(צדיק יסוד עולם)

שלח לך אנשים (מרגלים) (יג, ב) האריז"ל הקדוש אמר בשם רז"ל כי מה שאמר יוסף מרגלים אתם היה כדי שבני ישראל יתעברו בסוד העיבור באלו המרגלים כדי לעזור להם שלא יחטאו לגמרי, לכן כתב כולם אנשים ראשי בני ישראל המה וכן מדויק בלשון אשר אני נותן לבני ישראל, הכוונה אל השבטים.

(מתוך מאור ושמש)

שלח לך אנשים ויתורו (יג, ב) סיפר החוזה מלובלין זיע"א שלפעמים האדם מסיים תפקידו בעוה"ז והוא אמור להסתלק לעולמו אלא מאחר והקב"ה מתאוה לתפילתן של ישראל מאריך הקב"ה חיייו בעוה"ז כדי שישאר בעוה"ז שולחים אליו אנשים-צדיקים שיתפללו ושידריכם מתורתו הקדושה, וזהו שלח לך אנשים להורות דרך ה'.

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (יג, טז) פרש"י התפלל עליו י-ה יושיעך מעצת מרגלים וצ"ב למה הוצרך משה רבינו להרבות בתפילה על יהושע, ולמה היה זקוק כלב בן יפונה להרבות בתפילה אצל קברי אבות? מזה אנו נוטים לדעת מה גודל הנסיונות אף שמדובר על יהושע ועל כלב צדיקים וענקי הרוח בכ"ז במעמד הבחירה אין בטחון שאכן יחזיק מעמד בעת הנסיון, עיקר הנסיון במעוט האמונה הבאה להרפות ח"ו אם אינו חזק באמונתו ואינו פועל להטות לבם דייקא אותם צדיקים ככל שהם יותר גדולים ומרשימים הם נקלעים בתוך המלכודת של הנסיונות ולכן צורך התפילה חזק מאד.

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (יג, טז) פרש"י התפלל עליו י-ה יושיעך מעצת מרגלים, והנה י"א השבטים המה י"א המרגלים אולם שבט לוי שלא קיבל נחלה בארץ לא שלח מרגל ובמקומו נתחלק שבט יוסף לשנים מנשה ואפרים, במרגל של מנשה התעברה נשמת יוסף לכן כתוב למטה יוסף למטה מנשה, אף שבכל מקום אפרים מוזכר קודם למנשה על כל זאת ייחס יוסף למנשה ורק יהושע המרגל של אפרים נשאר ללא עיבור, לכן נתיירא משה לשלוח את יהושע שמא יכשל בשליחות ואכן התפלל עליו י-ה יושיעך מעצת מרגלים ובכך המשיך את נשמת לוי בן יעקב בהיות משה משבט לוי מאידך מלוי שלא היה מרגל...

(האריז"ל)

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (יג, טז) בתרגום יונתן מתרגם וכדי חמא משה ענוותנותו קרא משה להושע בן נון יהושע, משה רבינו ע"ה בתפילתו חשש שמא מחמת שדרך העניו להגרר אחר דעת חבריו ואינו בעל דעה עצמית מחמת חשש זה חיזק לבו בתפילה, עוד ביארו משה חשש מאחר ואלדד ומידד נבאו משה מת ויהושע מכנים חשש שמא בני ישראל מעונינים להשאר במדבר כדי שיהיה אפשרות ללמוד עם משה עוד ארבעים שנה.

(עבודת ישראל)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

[תרגום מא'י'ע']

לכבוד...

ג' חשון תשמ"ה

כל פחד ומורא שיש לאדם, זו התעוררות מלמעלה לאדם להעביר את הפחד הזה לפחד ה'. וכשהוא זוכה להרגיש את פחד ה' לוקחים ממנו את כל הדאגות והפחדים. אדם שהשאיפה שלו היא להתקרב לדרכי ה', והוא מחפש אותו בכל האופנים, ע"י תפילה ובטחון בה' - אין לו פחד משום דבר, ושום דבר אינו עושה לו עול. כי הוא חי בבחינה של "השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך" (תהלים נה, כג).

לכן אני מבקש ממך, הכנס נא בדרכי האמונה הפשוטה, ותרגיש שהקב"ה מאד קרוב אליך. תוכל לדבר אליו, הוא שומע אותך ברחמים. ואז לא תהיה לך כל בעיה עם השינה. אני מברך אותך בבריאות טובה, רוב נחת וכל טוב, אמן כן יהי רצון.

קראתי את מכתבך בתשומת לב בו אתה כותב את קורות חייך מילדותך, ואת בעיית השינה הלא רגועה שאתה סובל ממנה, ה' ירחם. ובאמת הדבר פשוט שהשינה של האדם היא תוצאה של התכוונות שלו, של ההתנהגות שלו לאורך היום, והמחשבות שהוא חושב, שהרי המחשבה היא כל האדם. האדם הוא בחינה של "רבות מחשבות בלב איש" (משלי יט, כא), אלא שלדאבוננו התכנית של עצם החיים שלו נסתר ממנו, להיכן הוא עומד להגיע, לאיזו תכלית. אולם המשך הפסוק הוא "עצת ה' היא תקום" - העצה של השי"ת תקום ותעמוד לנצח. פירוש הדבר שה' מכניס לאדם את ה"רבות מחשבות" בכדי שבאמצעותם יגיע לאותה "עצת ה'" שהיא התכלית של הבריאה.

[תרגום מא'י'ע']

לכבוד...

ח"י מרחשון תשמ"ב

בורא. ובוה יקיים את עצם תכלית הבריאה, ויתרץ באותה נשימה את הקושיה "מה אנוש כי תזכרנו" (תהלים ח, ה). וישאר הלאה בפחד של מציאות האנוש, של "מה אנוש", שיסוד הפחד הזה הוא הבחינה של "וחטאתי נגדי תמיד" (שם נא, ה).

המשיכו להתפלל מתוך תקווה טובה להשי"ת שבדאי לא יעזבכם, והוא משגיח עליכם, והכל ילך כשורה, שיהיה לכם הרבה נחת יהודית מבנכם נ"י, ותהיה לו רפואה שלמה בגשמיות ורוחניות.

ובעלך היקר שיחיי יראה בכאבים של הילד קריאה מן השמים, שהשי"ת שלח לו את הכאב הזה כדי לקרוא לו אליו - ואל יתיאש, ויתגבר, ויצמצם את עצמו אל הילד צמצום אחר צמצום

אני מבקש ממך שתתחזקי ותתאזרי בסבלנות כלפי בעלך החשוב שיחיי, בגלל שזה הוא הטבע שלו (לכעוס). ועם היגיעה שלך לשתוק, ולקבל את הכל באהבה רבה ובשמחה, בזה תעוררי גם אותו להבין שהמידה הזאת של כעס ניתנה לו מן השמים כדי שבאמצעותה הוא יבוא להתקשרות הבורא, ע"י ההתאפקות וההתאבקות. ושמהשתיקה שלו בעת הנסיון הקשה יראה את הסיבה מאת ה' שעוצרת אותו, בשביל שיתקרב אליו ויכיר אותו בבחינה של "מבשרי אחזה אלוה" (איוב יט, כו).

כי הלא המידה הזו של כעס ניתנה לאדם כדי שיהפוך אותה בעבודתו למידה של התלהבות

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

ואם כן - את פתח לו. באמצעות העבודה שלו עם המידות הכרוכות בנפש הוא ישפיע עליו טובה וברכה, אמן כן יהי רצון.

- כמו שה' מצמצם עצמו אלינו ברחמים רבים, ויתן לו מקסימום אהבה וסבלנות. בכך הוא ירומם את הילד, ויווכח לראות כי הוא ילד שעשועים עם עומק והבנה, אלא שהוא סגור.

ח"י חשון תשמ"ב

ח' קאפיטלאך על הסדר, וגם יקפיד לקרוא קריאת שמע שעל המטה מתוך הסידור, והי הטוב יאזין לתפילותיו.

והעיקר שלא יתיאש ולא ישבר מסבלו הקשה של המיגרין, אלא יחזיק ויחזק את עצמו בכל מיני חיזוק, וידע שהכל מאתו יתברך, כי אין אדם נוקף וכו' (חולין ז:), וישועת ה' כהרף עין, והוא בורא רפואות.

כ' כסלו תשמ"ב

אלוקי - שהיא החכמה להבין את תורתו, אין הוא נבדל מן הבהמה במאומה. ועל ידי כך יוכל אולי להדוף את הסתת היצר המדיחו ומשכחו כאילו הוא מציאות עצמית שיכולה לעמוד ברשות עצמה. ועל ידי כך הוא מתנשא ומתגאה בדבר שאינו שלו, אלא ניתנה לו במתנה כדי להבין בשום שכל תורת ה' ומצוותיו, כדי לעובדו בלב שלם ולגמול לו שכר על כך. ואשר כל זאת מההטבה השלימה מאת הבורא ברוך הוא על בראיו.

ואשרי לו לאדם שזכה ונתן את נפשו ודעתו על העבודה הזאת, כי בכך הגיע לתכלית חייו. כי רק על ידי הכנעתו יזכה להגיע לתקון מדות נפשו. וזהו הסולם המוצב ארצה כדי להגיע למידת הדביקות בו יתברך, אשר היא המעלה העליונה שבמעלות הנפש.

לכבוד...

- - - ואנו שואלים בשלום חתנו היקר שיחי, ואני מתפלל יחד עם החברים אצל המקומות הקדושים שהשי"ת ישלח לו רפואה שלימה מן השמים ויסיר ממנו כל מחלה, אכי"ר. ותראו להגיד לחתנכם שיחי שיקפיד נא על סעודת מלווה מלכה במוצש"ק, וגם אם אפשר לו יעסוק אז בספר הק' "תנא דבי אליהו", וגם ירגיל עצמו באמירת תהלים כל יום, ויכול להגיד

לכבוד...

לנכון קבלתי מכתבך מלפני ראש השנה עם הברכות הנלבבות והמברך יתברך אף הוא בכל חותמי ברכות שבמקדש ויזכה לעסוק בתורה מתוך דעת רחבה על דרך האמת, אכי"ר. וגם נתקבל הפתקא עם כל השמות של כל בני משפחתו להזכירם לטובה אצל המקומות הקדושים ואתם כולכם חרותים על לוח לבי להזכירכם בתפילותינו יחד עם החברים, והשי"ת יאזין ויקשיב בקול שוועתנו למהר גאולה ולהחיש ישועה בכלל ובפרט, אמן כן יהי רצון.

וכל אחד צריך לחזק את עצמו בכל מיני חיזוק, כי אם אדם מחזק את עצמו מעט מחזקים אותו מלמעלה הרבה.

ועיקר העבודה המוטלת על האדם להגיע לדעת את מהותו העצמית והאמיתית, שמבלי רצונו של השי"ת להכניס בתוכו חיות ושפע

המשך פציצים יקרים

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (יג, טז) בני ארץ ישראל נוהגים בשעה שצריכים ישועה ללכת אצל קברי הצדיקים ובחור"ל המנהג ללכת אצל האדמו"ר ולהתברך שם, כי מצינו אצל המרגלים שיהושע הלך אצל רבו משה רבינו ע"ה והוא התפלל ובירך י-ה יושיעך וכלב הלך לקברי צדיקים (האבות ועוד), הגה"ק מצ'כנוב אמר שיש הנשענים על הספק בגדלותו של הרב ומאידך חשיבתו של אותו צדיק שהענין בארץ ישראל האדמוריות פחות ערכי מקברי צדיקים.

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (יג, טז) משה רבינו ראה שיהושע מתהלך תמיד בבקשה מהשי"ת שיושיע לו כי זה הכוונה במלת הושע, קרא לו משה יהושע שיושיע לו שדבר זה הוא בעצמו הישועה, כאשר האדם אינו מפסיק מלבקש מהשי"ת שיושיענו זוהי הישועה הנכונה.

הטובה היא אם רעה (יג, יט) הלכה פסוקה ברמב"ם שאסור לצאת לחו"ל אא"כ יביא לו למד כפליים... (לב שמחה)

על זה בנגב (יג, יז) מצינו בחו"ל שהקפידו מאד שלא לדבר רע על ארץ ישראל (וכן מובא בכתובות קיב) עלו מעלה מעלה במעלות החכמה להתגבר על היצה"ר הנמשל להר ואח"כ תראו את הגשמיות שיש בה ממש. (נעם אלימלך)

היש בה עין אם אין (יג, יט) פרש"י אם יש בה אדם כשר שייגין עליהם בזכותם, המרגלים כיוונו לטובתם של ישראל ראו כי בני ישראל במדבר לומדים תורה מפי משה רבינו ע"ה אוכלים לחם מן השמים ושמים מי באר ללא שום טרחה ודאגה חששו שמא בהכנסם לארץ יאבדו את העונג הרוחני הזה, וכן האמת אלא שלא נתבקשנו לתת עצות לרבש"ע אלא עלינו להתנהג בתמימות ולהאמין כי כמו שמנהיגים אתנו זהו הטוב. (חדושי הרי"ם)

ונחי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם (יג, לג) דור המדבר הורגלה להנהגה על טבעית שראו הנסים והנפלאות בגלוי עין בעין, אולם עיקר הבריאה היא שאף שיהיה מוסתר כבוד שמים כמו שהוא בעוה"ז שהוא העלם כבוד השי"ת עכ"ז תהיה האמונה מאירה בלב ישראל כאילו היה בגלוי, אולם מיד כשהלכו נפלו ממדרגתם ומאמונתם וחשבו שאם המה המרגלים אשר בשרשם הנם צדיקים, ובכ"ז נפלו ממדרגתם על אחת כמה וכמה פשוטי העם שבודאי לא יוכלו להחזיק מעמד, ואם החזיקו באמונה היו עומדים בנסיון לחזק ולהתחזק מגוי אל גוי.

הטובה היא אם רעה (יג, יט) משה רבינו ביקש שלא להחליט מי ומה הערך, על בסיס זה היה רגיל לומר וראה בטוב ירושלים כלומר לראות את טוב ירושלים בבקשת דוד המלך ע"ה וראה בטוב ירושלים כל ימי חייו.

וילכו ויבאו אל משה ואל אהרן וכו' (יג, כו) בלכתם לתור את הארץ נכנסה בקרבם עצה רעה להוציא דיבה על הארץ ואז נסתלקו מהם נשמות הצדיקים השבטים שנתעברה בהם, וזה הרמז בפסוק וילכו ויבאו אל משה ואל אהרן, והלא כבר נאמר וישבו מתור הארץ ומה חוזר ואומר וילכו? אלא הכוונה לרמז ב"וילכו" שנסתלקו מהם נשמות השבטים והלכו להם, ויבאו במקום המרגלים עצמם, ואילו כלב בן יפונה לפי שמילא אחר ה' נשארה עמו הרוח האחרת של יהודה וניצל בכח תפילתו של משה י-ה יושיעך בכח התפילה במערת המכפלה.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

פקס: 02 - 5325477 02 - 5829688

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

